

Skånepanelen 2022:3/Öppen undersökning Önskemål och synpunkter kring placeringen av universitetssjukhuset i Lund *Fritextanalys*

Medborgarundersökning oktober 2022
Genomförd av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator)

institutet
för kvalitetsindikatorer

Innehåll

Om undersökningen s.3

Om respondenterna s.4

Bakgrund s.5

Resultat s.6

Fritextdimensioner s.7

Övrigt s.8

Tillgänglighet, allmänt s.11

Nuvarande läge s.14

Tillgänglighet, bil s.17

Komplexa frågeställningar s.20

Tillgänglighet, kollektivtrafik s.23

Rekreation s.26

Arbetsmiljö och personalens villkor s.29

Synpunkter på enkäten s.32

Bevara jordbruksmark s.35

Central placering s.38

Miljömedvetenhet och hållbarhet s.41

Sammanfattning s.44

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Denna undersökning baseras på regionstyrelsen i Region Skånes fördjupade utredning om den nya placeringen av universitetssjukhuset i Lund som har varit ute på en remissrunda. Utöver att en panel (Skånepanelen) har fått svara på undersökningen gavs även allmänheten möjlighet att delta genom en öppen svarslänk som fanns publicerad på bland annat Regions Skånes hemsida. Dels får respondenterna rangordna olika principer och perspektiv som tas upp i utredningen dels uttrycka vilken placering de föredrar.

Denna rapport är en extrabeställning av Region Skåne och utförd av Indikator där svaren på den fritextfrågan som ställdes analyseras. Det fullständiga resultatet från Skånepanelen och den öppna enkäten presenteras i separata rapporter medan fritextsvaren presenteras ihop.

Metod

Målgruppen för de två undersökningarna är personer bosatta i Region Skåne och som har en åsikt kring placeringen av det nya sjukhuset. Datainsamlingen genomfördes med en webbenkät.

Totalt inkom 4 581 svar från Skånepanelen och den öppna undersökningen och 1 327 (29%) av dessa lämnade ett fritextsvar.

Enkät

Enkäten omfattade 5 frågor samt en fritextruta där man fick chansen att lämna övriga synpunkter. Svaren på fritextfrågan är fokuset för denna rapport.

Genomförande

Undersökningarna utfördes under hösten 2022.

Analys

Fritextfrågorna har analyserats och sedan kategoriserats i 12 övergripande och återkommande teman/dimensioner. Varje dimension presenteras var för sig där mer specifika teman i dimensionen lyfts fram. Fritextsvaren har således analyserats två gånger – dels på en övergripande nivå och dels på en mer detaljerad nivå.

Rapport

Resultaten presenteras med diagram och text på övergripande nivå samt nedbrutet per analysgrupp där analysen visar på relevanta skillnader och mönster bland de respondenter som uttryckt en åsikt.

Totalt presenteras fyra nedbrytningar: Kön, ålder, utbildning och geografi. Det är dock viktigt att notera att antalet respondenter i undergrupperna kan vara relativt små och dessutom har inte alla respondenter som svarade på enkäten besvarat fritextfrågan. Därför kan resultaten inte betraktas som helt representativa och bör tolkas med försiktighet.

Kontaktpersoner

Projektleddare Indikator:

Rasmus Ragnarsson

Kontaktperson Region Skåne:

Krizsan Tamas, Demokratienheten

Om respondenterna

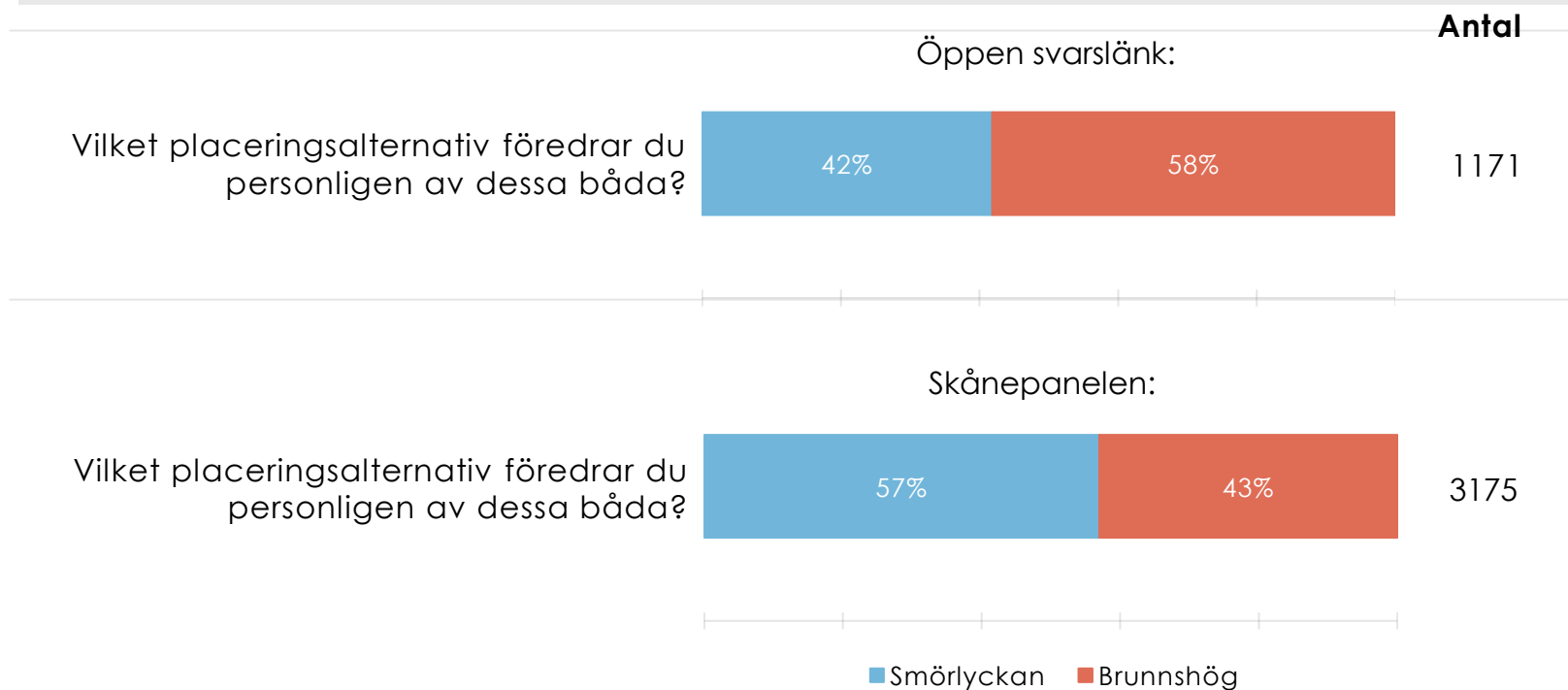
	Procent	Antal
Kön		
Annat*	0%	5
Kvinna	50%	663
Man	50%	659
Bas		1 327
Ålder		
29 år eller yngre	6%	84
30-44 år	20%	264
45-59 år	30%	398
60-69 år	19%	250
70 år eller äldre	25%	331
Bas		1 327
Utbildning		
Grundskola	8%	102
Gymnasium	29%	386
Ingen avslutad utbildning/Vill ej uppge*	1%	13
Universitet/högskola	62%	826
Bas		1 327
Geografi		
Lund	38%	505
Övriga	62%	822
Bas		1 327

* De som svarat "Annat" och "Ingen avslutad utbildning/Vill ej uppge" presenteras inte i rapporten.

Bakgrund: Placeringen av sjukhuset

- När respondenterna i den öppna enkäten fick ta ställning till vilken av de två placeringarna som de helst föredrog svarade närmare 6 av 10 Brunshög och drygt 4 av 10 svarade Smörlyckan.
- När samma fråga ställdes i en panelundersökning (Skånepanelen) var svaret det omvända, det vill säga att nästan 6 av 10 föredrog Smörlyckan före Brunshög.
- Vägs de två undersökningarna samman bli det en svag fördel för alternativet Smörlyckan (53%).
- Respondenterna kunde välja att inte lämna något svar på frågan.

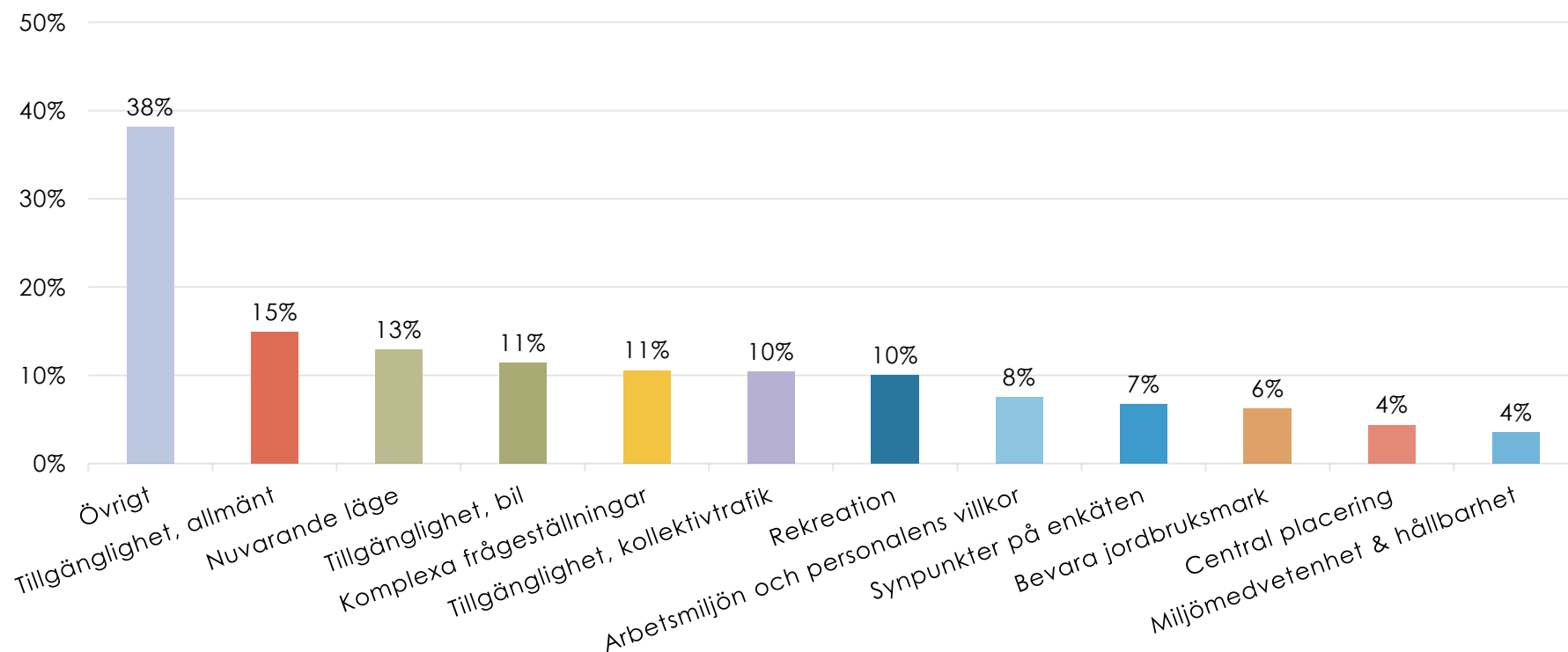

Resultat

Fritextsdimensioner

- De 1 325 fritextsvar som inkommit har delats in i olika dimensioner som är skapta utefter återkommande teman som framkommer i fritextsvaren. Varje dimension kommer presenteras och analyseras var för sig.
- Närmare 4 av 10 lämnade ett svar som gick under övrigt och 15 procent av svaren handlade om allmän tillgänglighet.
- Andra teman som omnämns av mer än 1 av 10 är de som handlar om nuvarande läget, tillgänglighet med bil och att enkäten tog upp komplexa frågeställningar.

* Svaren kunde kategoriseras inom flera dimensioner

Övrigt

Övrigt – kön och ålder

- Av alla dimensioner är den som fångar upp övriga kommentarer som inte ryms under något annat tema den största med 505 av 1 327 svarande (38%).
- En hel del blandade kommentarer förekommer under denna kategori (bland annat flertalet som även ryms under andra dimensioner) men några teman kan urskiljas.
- Bland annat lyfter de svarande att personalen bör vara delaktig när det kommer till placeringen och utformningen av sjukhuset.
- Det framkommer även att flertalet vill att sjukhuset ska byggas mellan Lund och Malmö.
- Många framhäver också att vikten av patientsäkerheten tas med i avvägningen av placeringen.
- Män är något mer representerade i denna kategori, men ingen större skillnad mellan åldersgruppen kan urskiljas.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Övrigt – Utbildning/geografi

- En högre andel av de med universitets- eller högskoleutbildning har svarat något som passar in under dimensionen övrigt än vad de som endast har grundskole- eller gymnasieutbildning har.
- Av de svar som hamnar under övrigt är det en högre andel som bor utanför Lund än vad som bor i Lund.
- Detta speglar i mångt och mycket andelen i basen.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Tillgänglighet, allmänt

Tillgänglighet, allmänt- kön och ålder

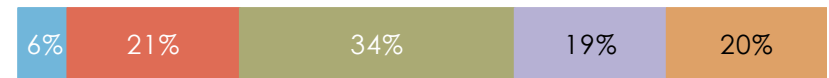
- Det var 197 personer (15%) som lämnade ett fritextsvar som faller under dimensionen allmän tillgänglighet.
- Många nämner lättillgänglighet som centralt för det nya sjukhuset – det ska vara smidigt att ta sig till sjukhuset för alla aktörer; ambulanser, patienter, personal, anhöriga, Lundabor, de som bor i resten av Skåne, m.m. Vissa menar att en central placering är bra för tillgängligheten medan andra anser att sjukhuset bör ligga en bit utanför stadskärnan. Det finns således en skillnad i vad man anser är bra tillgänglighet – centralt (Smörlyckan eller nuvarande plats) eller en bit utanför centrum (Brunnshög).
- Denna dimension går i många fall ihop med dimensionerna som fångar tillgängligheten med bil och kollektivtrafik.
- Kvinnor tar upp denna punkt något mer än män, detsamma gäller åldersgruppen 45-59 år.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Tillgänglighet, allmänt - Utbildning/geografi

- Svarande med eftergymnasial utbildning och de som bor utanför Lund nämner detta tema i högre grad än de med lägre utbildning och Lundabor. Detta ligger dock i linje med hur underlaget ser ut.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Nuvarande läge

Nuvarande läge - kön och ålder

- Totalt 171 invånare (13%) som svarat på fritextfrågan har nämnt något om sjukhusets nuvarande läge.
- Flertalet anser att man helt eller delvis bör använda befintliga sjukhuslokaler, anledningar som tas upp om varför är att det är centralt, bättre ur ett ekonomiskt perspektiv samt mer hållbart.
- En del av de som nämner nuvarande läge nämner också att Smörlyckan är ett bättre alternativ än Brunshög då det ligger mer centralt och närmare nuvarande läge vilket gör det lättare att använda befintliga lokaler.
- Här framkom även att respondenterna saknade ett alternativ om att sjukhuset skulle vara kvar på befintlig plats på frågan om vilken placering de föredrog.
- Män nämner det nuvarande läget i högre grad än kvinnor och det är relativt liknande fördelning mellan åldersgrupperna.

Kön

Ålder

■ Kvinna ■ Man

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Nuvarande läge - Utbildning/geografi

- De med högre utbildning nämner nuvarande läget i fritextsvaren i högre grad än övriga, detta gäller även Lundabor kontra övriga Skåne.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Tillgänglighet, bil

Tillgänglighet, bil - kön och ålder

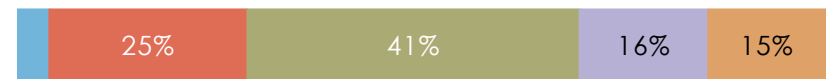
- Det var 151 respondenter (11%) som lyfte vikten av tillgänglighet med bil.
- Ofta tar respondenterna upp att det bör vara smidigt att ta sig till sjukhuset med bil och att det ska finnas goda parkeringsmöjligheter – helst nära sjukhuset och gratis parkering. Flertalet lyfter att många invånare inte har möjlighet att ta sig till sjukhuset på något annat sätt än med bil och att det måste finnas förutsättningar för dem.
- Även närhet till större vägar nämns som viktigt samt att dessa vägar bör ha låg risk för kö.
- Kvinnor och de i åldersgruppen 45-59 år nämner detta i högre grad.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Tillgänglighet, bil - Utbildning/geografi

- Invånare med högre utbildning och från övriga Skåne nämner tillgänglighet med bil i högre grad än de med lägre utbildning och Lundabor.
- Dock är andelen med högre utbildning lägre än den är i många av de övriga dimensionerna och andelen som kommer från övriga Skåne högre.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Komplexa frågeställningar

Komplexa frågeställningar - kön och ålder

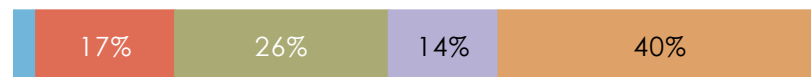
- Av de som svarade i fritext nämnde 140 (11%) av enkäten innehöll komplexa frågeställningar.
- Många svarande ansåg att frågorna de skulle svara på var för svåra för dem och för gemene man att ta ställning till. Flertalet ansåg att det inte var rimligt att låta personer som inte är tillräckligt insatta vara med och bestämma om en så pass viktig fråga. En del påpekade att de inte hade möjlighet att svara på enkäten på ett bra sätt då de ansåg det vara för svåra avvägningar eller för att de inte kände till Lund särskilt bra.
- Som även nämns under dimensionen om synpunkter på enkäten lyfter respondenterna att formuleringarna av frågor/alternativ/underlag var onödigt komplexa och i vissa fall missledande.
- Kvinnor och de över 70 år är mer representerade under denna kategori.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Komplexa frågeställningar - Utbildning/geografi

- De med gymnasial utbildning är en högre andel i denna dimension och de med eftergymnasial en lägre andel jämfört med övriga dimensioner.
- Andel svarande från övriga Skåne som tycker att det var komplexa frågeställningar är en betydligt högre andel än de som bor i Lund, vilket kan förklaras med att de som inte bor i Lund har sämre lokalkännedom.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Tillgänglighet, kollektivtrafik

Tillgänglighet, kollektivtrafik - kön och ålder

- Av alla fritextsvar handlade 138 (10%) om tillgänglighet med kollektivtrafik, dessa hänger ofta ihop med de två andra dimensionerna som handlar om tillgänglighet samt miljö- och hållbarhetsdimensionen.
- Respondenterna under denna kategori anser att det ska vara lätt och gå snabbt att ta sig till det nya sjukhuset med kollektivtrafik då det underlättar både för patienter och personal.
- Direktbussar från centrum nämns som ett alternativ för att kunna ta sig till sjukhuset snabbt och smidigt.
- Som i flertalet andra dimensioner lyfter kvinnor och de mellan 45-59 år detta ämne i högre grad än övriga.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Tillgänglighet, kollektivtrafik - Utbildning/geografi

- Även vad gäller tillgänglighet med kollektivtrafik är det främst de med högre utbildning och de från övriga Skåne som tar upp detta.
- Detta mönster speglar underlaget i hög grad.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Rekreation

Rekreation - kön och ålder

- Det är 133 respondenter (10%) som lämnat ett svar som hamnar under dimensionen rekreation.
- Här tas människors behov av natur, idrottande, rörelse och friluftsliv upp och det anses att sjukhuset bör ligga nära naturområden, men även att idrottsanläggningar/grönområden överlag är viktigt för folkhälsan och bör bevaras.
- De flesta som nämner något om rekreation vill inte att sjukhuset ska byggas på Smörlyckan då idrottsområdet som finns där försvinner vilket man menar drabbar inte minst barn och unga. Om sjukhuset byggs vid Smörlyckan anser de svarande att ett nytt idrottsområde måste ersätta det gamla då Smörlyckans idrottsområde fyller en viktig funktion med stadsnära idrottsmöjligheter.
- Detta ämne nämns mer bland kvinnor och medelålders respondenter. Respondenter i den yngsta åldersgruppen nämner detta i högre grad än i övriga dimensioner.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Rekreation - Utbildning/geografi

- En övervägande andel högutbildade och Lundabor nämner rekreation jämfört med lågutbildade och övriga Skånebor.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Arbetsmiljö och personalens villkor

Arbetsmiljö och personalens villkor - kön och ålder

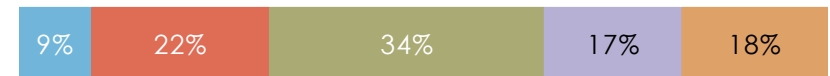
- Det är 100 invånare (8%) som tar upp frågan om arbetsmiljö och personalens villkor i sitt fritextsvar.
- Här uttrycks att personalens villkor i form av löner, arbetsmiljö, tillgänglighet att ta sig till jobbet, närhet till naturområden, fler anställda är viktiga aspekter – man behöver satsa mer på de som jobbar på sjukhuset.
- Här och även under dimensionen övrigt tas det upp att personalen bör vara med i utformningen av sjukhuset då de har viktiga insikter.
- Kvinnor lyfter dessa behov något mer än vad män gör och återigen nämner de i medelåldern detta i högre grad, dock ligger detta i stort sett i linje med hur underlaget ser ut.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Arbetsmiljö och personalens villkor

Utbildning/geografi

- En större andel som tar upp temat arbetsmiljö och personalens villkor är högutbildade och kommer inte från Lund, vilket liknar mönstret i underlaget.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Synpunkter på enkäten

Synpunkter på enkäten - kön och ålder

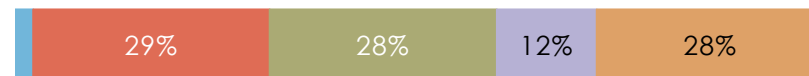
- Det var 89 personer (7%) som hade synpunkter på enkäten och nästan samtliga var negativa.
- Bland annat ansåg en del svarande att rangordningsfunktionen (där respondenten skulle rangordna olika principer och perspektiv) var svår att förstå, krånglig att använda eller att det var ett dåligt sätt att svara på frågorna.
- En annan kritik var att frågorna/alternativen var onödigt komplexa, vilket går ihop med nästa dimension. Flertalet ansågs även att enkäten var ledande och inte helt objektiv.
- Vissa saknade ett "Vet ej"-alternativ/öppet alternativ på frågan om placeringen av sjukhuset. På grund av att detta saknades kände sig en del tvungna att ta ställning till något av de två alternativen trots att de inte föredrog någon av placeringarna.
- Det är relativt jämn fördelning mellan könen och åldersgrupperna.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Synpunkter på enkäten- Utbildning/geografi

- Precis som under många andra dimensioner är andelen som nämner ämnet i fritextsvaren högt utbildade och bor utanför Lund. Denna fördelning liknar i stort fördelningen i basen.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Bevara jordbruksmark

Bevara jordbruksmark - kön och ålder

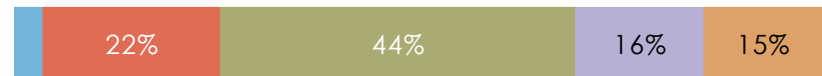
- 82 av 1 327 svarande (6%) tog upp perspektivet att bevarandet av jordbruksmark bör beaktas.
- Dessa respondenter lägger tyngd vid att inte ta värdefull/dyrbar jordbruksmark i anspråk och är ofta negativa till att sjukhuset ska placeras i Brunnshög då det är där jordbruksmarken finns.
- Kvinnor lyfter detta perspektiv mer, detsamma gäller respondenter i medelåldern.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Bevara jordbruksmark - Utbildning/geografi

- De med högre utbildningsnivå nämner bevarandet av jordbruksmarken i högre grad.
- Däremot är det ungefär lika många Lundabor som respondenter från övriga Skåne som tar upp detta.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Central placering

Central placering - kön och ålder

- Av de som svarat i fritext har 58 (4%) svarat något som hamnar under temat central placering.
- Framförallt ser respondenterna en central placering som någonting bra då de anser att det gör det lättare att ta sig till sjukhuset samt att det ligger nära annan service som inte finns i utkanten av staden.
- Oftast är dessa respondenter mer positiva till Smörlyckan då den placeringen är mer central.
- Kvinnor lägger större vikt vid detta och den överrepresenterade gruppen 45-59 åringar tar upp detta i störst grad jämfört med övriga åldersgrupper.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

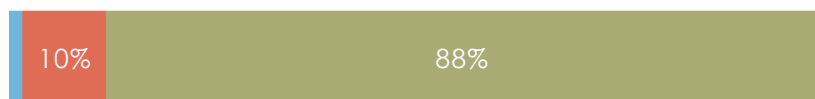

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Central placering - Utbildning/geografi

- En stor del med högre utbildning, större än i övriga dimensioner, nämner någonting om en central placering.
- Gruppen Lundabor nämner detta i högre utsträckning än boende i övriga Skåne.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Miljömedvetenhet och hållbarhet

Miljömedvetenhet och hållbarhet kön och

- Totalt gav 47 personer (4%) svar som handlade om miljö och hållbarhet.
- Flertalet lyfter att miljö- och hållbarhetsaspekten är viktig när det nya sjukhuset byggs men även att befintliga lokaler i fortsättningen bör användas med hänsyn till miljön.
- Kvinnor och respondenter i medelåldern tar upp detta i större grad än män respektive yngre och äldre respondenter.

Kön

■ Kvinna ■ Man

Ålder

■ 29 år eller yngre ■ 30-44 år ■ 45-59 år ■ 60-69 år ■ 70 år eller äldre

Miljömedvetenhet och hållbarhet

- Invånare med eftergymnasial utbildning tar upp miljö och hållbarhet i större utsträckning än de med lägre utbildningsnivå.
- Lundaborna nämner detta i något lägre grad än respondenter från övriga Skåne.
- Andelen med högre utbildning och som bor utanför Lund speglar till stor del underlaget.

Utbildning

Geografi

■ Grundskola ■ Gymnasium ■ Universitet/högskola

■ Lund ■ Övriga

Sammanfattning

- Två undersökningar om placeringen av det nya sjukhuset i Lund genomfördes under hösten 2022 och denna rapport är en analys av de fritextsvar som inkom från dessa två undersökningar.
- Av undersökningarna framkom att en svag majoritet ansåg att Smörlyckan var en bättre placering än Brunnsög.
- Fritextsvaren delades in i 12 dimensioner och varje dimension presenteras och analyseras var för sig.
- Närmare 4 av 10 av fritextsvaren hamnade under dimensionen övrigt. Under denna dimension var svaren ganska spridda och mindre teman som inte passade under någon annan dimension kunde urskiljas.
- Andra teman som togs upp mer än många av de övriga dimensionerna var vikten av tillgänglighet – både i allmänhet men också vad gäller bil och kollektivtrafik. Här lyftes vikten av smidiga flöden till sjukhuset för alla aktörer.
- Två andra dimensioner som kan sägas stå i kontrast till varandra var den om att bevara jordbruksmark och den som fångade upp vikten av rekreation. De som poängterade vikten av att bevara jordbruksmark var oftast för en placering i Smörlyckan medan de som ansåg att rekreation var en viktig aspekt föredrog Brunnsög.
- En relativt stor andel har synpunkter på enkäten samt anser att frågeställningarna var komplexa. Bland annat anser de att frågan om placeringen saknade ett "Vet ej"-svar och att rangordningsfunktionen var bristande. Vidare ansåg de att formuleringarna av frågor/svarsalternativ/information var onödigt svåra och i vissa fall missvisande.
- Andra teman som nämns ofta nog att få en egen dimension är: Nuvarande läge (sjukhusets befintliga plats), arbetsmiljö/personalens villkor, central placering och miljö/hållbarhet.

